

Flora- en faunaonderzoek voor de ontwikkeling van een ecologische verbindingszone te Groesbeek

In opdracht van:
BRO Boxtel

September 2008

J.P.M. Hovens en G. Lenstra

Faunaconsult
Tegelseweg 3
5951 GK Belfeld
Tel: 077-4642999
www.faunaconsult.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Werkwijze	3
3	Resultaten inventarisatie.....	4
4	Conclusies	6

1 Inleiding

Onderzoeksvragen

De Gemeente Groesbeek wil een gemeentelijke ecologische verbindingszone realiseren en heeft in dat kader een quickscan laten uitvoeren door BRO Boxtel. Naar aanleiding van deze quickscan heeft BRO Boxtel (bij monde van Rob van Dijk) aan Faunaconsult gevraagd de soortgroepen vleermuizen, vogels, reptielen en planten gericht te inventariseren.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geeft de werkwijze en hoofdstuk 3 de resultaten. Hoofdstuk 4 geeft de conclusies en aanbevelingen.

2 Werkwijze

Al het veldwerk is in 2008 uitgevoerd. Tabel 1 geeft weer wanneer de verschillende soortgroepen zijn geïnventariseerd.

Tabel 1. Inventarisatiemomenten per soortgroep

soortgroep	15 april	15/16 mei	30/31 mei	17 juni	17/18 september
hogere planten			X		
vleermuizen		X	X		X
reptielen	X	X	X	X	
vogels	X	XX	XX	X	

Planten

Op 31 mei is het plangebied afgezocht naar beschermde en bijzondere planten; deze zijn gedetermineerd en op kaart ingetekend.

Vleermuizen

Het plangebied is in de nacht van 15 op 16 mei, de nacht van 30 op 31 mei 2008 (van een half uur voor zonsondergang tot een half uur na zonsopgang) en gedurende de eerste helft van de nacht van 17 op 18 september onderzocht op het voorkomen van vleermuizen. Daarbij werd telkens het gehele plangebied doorlopen en werden, met behulp van een heterodyne vleermuisdetector en een sterke zaklamp, vleermuizen opgespoord en gedetermineerd. Van lastig te determineren soorten zijn met behulp van een time-expansion detector/recorder geluidsopnamen gemaakt, waarvan achteraf het sonogram op de computer is geanalyseerd. De belangrijkste vliegroutes en foerageergebieden werden op deze manier in kaart gebracht. Eventuele dagverblijven werden in kaart gebracht door aan het begin van de avond en aan het einde van de nacht te zoeken naar zwermende vleermuizen.

Vogels

Het voorkomen van vogels is tijdens 4 ochtendbezoeken (15 april, 16 mei, 31 mei en 17 juni) en tijdens 2 nachten (tijdens het vleermuizenonderzoek; 15/16 mei en 30/31 mei) in kaart gebracht, aan de hand van zang en op zicht. Van alle waargenomen soorten werd de soortnaam genoteerd en van bijzondere soorten, Rode Lijstsoorten en Vogelrichtlijnsoorten werd de locatie op kaart genoteerd. Achteraf is volgens Van Dijk (2004) beoordeeld of er sprake was van een broedterritorium, deze zijn op kaart ingetekend.

Reptielen

Reptielen werden op en naast het spoor gezocht, door tijdens de ochtendbezoeken (15 april, 16 mei, 31 mei en 17 juni) af en toe het spoor af te lopen en grote stenen en balken etc om te draaien.

3 Resultaten inventarisatie

Planten

Het plangebied is grotendeels begroeid met tuinplanten, waaronder tuinvarianten van bijzondere inheemse soorten als wilde hyacint en kleine maagdenpalm. De begroeiing naast het spoor is natuurlijker met algemene, niet beschermde soorten als vingerhoedskruid en hondsroos. Verder naar het oosten (buiten het plangebied) groeit daarnaast buntgras (niet beschermd) naast het spoor. Beschermde plantensoorten zijn in het plangebied niet aangetroffen.

Vleermuizen

Aan het begin van de eerste onderzoeksnacht (15/16 mei) werd er door circa 5 gewone dwergvleermuizen en 2 grootoorvleermuizen sociaal gefoerageerd bij de dubbele rij lindes in en net buiten het plangebied (zie figuur 1). Hier bevindt zich duidelijk een vaste vliegroute. Daarnaast jaagden 2 gewone dwergvleermuizen korte tijd aan de zuidoostzijde van het bejaardentehuis. Later in de avond vloog er een laatvlieger dwars door het plangebied heen (op doortocht). Halverwege de nacht begon het te regenen tot laat in de ochtend, waardoor er geen vleermuizen meer vlogen.

Aan het begin van de tweede onderzoeksnacht (30/31 mei) vlogen her en der circa 10 gewone dwergvleermuizen en 2 laatvliegers door het plangebied. Ook jaagden er 2 gewone dwergvleermuizen korte tijd aan de zuidoostzijde van het bejaardentehuis. Tegen de ochtend vloog een gewone dwergvleermuis aan de noordzijde van het bejaardentehuis een spouwontluchtingsgat binnen. De erachter gelegen spouw dient als dagrustverblijf van een solitaire gewone dwergvleermuis (zie figuur 1).

Aan het begin van de derde onderzoeksnacht (eerste helft van de nacht van 17/18 september) jaagden er 2 grootoorvleermuizen aan de voorzijde van het bejaardentehuis. Tussen de dubbele rij lindes jaagde aan het begin van de nacht een grootoorvleermuis. Tabel 3 geeft een overzicht van de vleermuissoorten die in het plangebied zijn waargenomen.

Tabel 3. Waargenomen vleermuissoorten in het plangebied. De status van de soorten in de Flora- en faunawet en Nederlandse Rode Lijst is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3	RL
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)			X	
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)			X	
Grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)			X	

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

RL = Nederlandse Rode Lijst met categorieën: ernstig bedreigd (EB); bedreigd (BE); kwetsbaar (KW) en gevoelig (GE)

Sporen, wissels, uitwerpselen etc. van overige zoogdieren, die behoren tot de categorieën 'streng beschermde soorten' of 'overige soorten' zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

Vogels

In het plangebied werden de volgende vogelsoorten waargenomen: vink, tjiftjaf, winterkoning, koolmees, pimpelmees, houtduif, merel, kauw, zwartkop, groene specht, staartmees, zwarte kraai, boomkruiper, zanglijster, heggenmus en houtduif. Van de meer bijzondere vogelsoorten zijn het territorium en eventuele nesten ingetekend in figuur 1. Tabel 4 geeft het aantal bijzondere broedvogelterritoria.

Tabel 5. In het plangebied waargenomen (redelijk) bijzondere broedvogelsoorten. De status van de soorten in de Flora- en faunawet en Nederlandse Rode Lijst is eveneens weergegeven, evenals het geschatte aantal broedparen.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3	RL	aantal broedparen
Groene specht (<i>Picus viridis</i>)			X	KW	1
Zwartkop (<i>Sylvia atricapilla</i>)			X		1
Zanglijster (<i>Turdus philomelos</i>)			X		1
Zwarte kraai (<i>Corvus corone</i>)			X		1
Boomkruiper (<i>Certhia brachydactyla</i>)			X		1

FF1 = algemene soorten

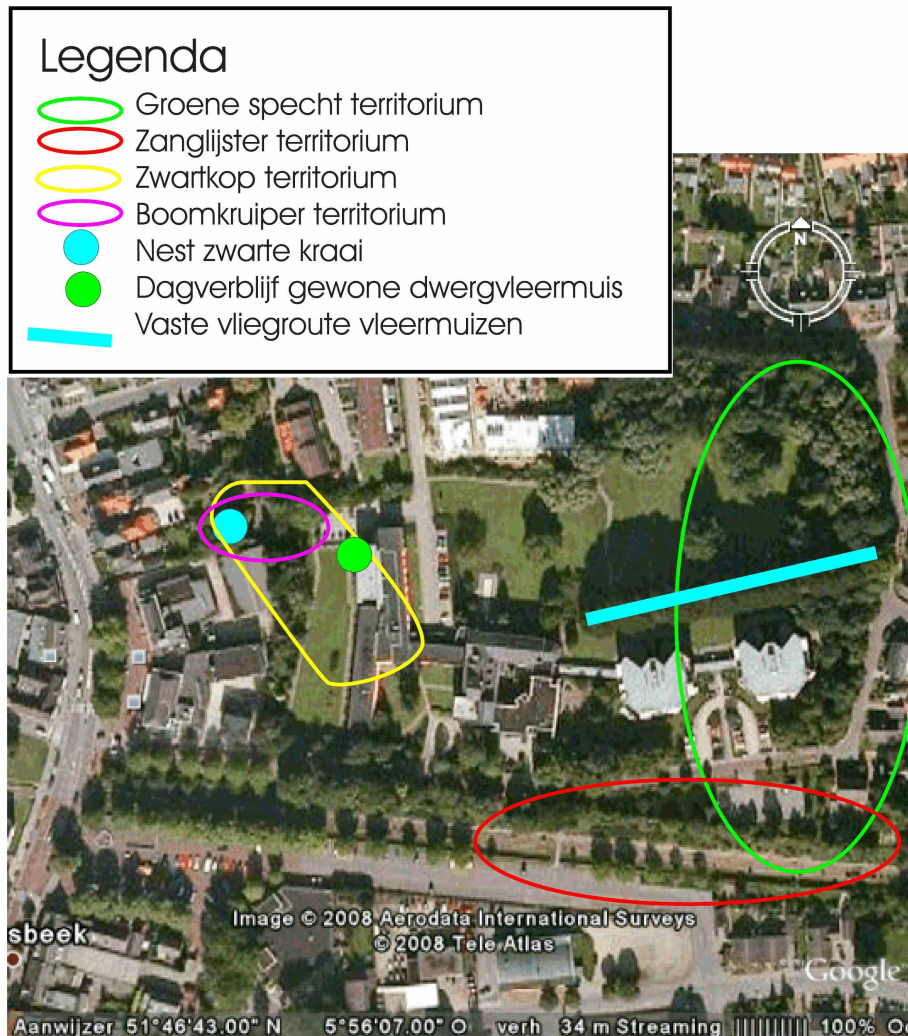
FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

RL = Nederlandse Rode Lijst met categorieën: ernstig bedreigd (EB); bedreigd (BE); kwetsbaar (KW) en gevoelig (GE)

Reptielen

Reptielen werden tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De spoorzone is als habitat voor reptielen in principe geschikt, maar er is waarschijnlijk teveel verstoring door wandelaars etc.

Figuur 1. Bijzondere waarnemingen in het plangebied

4 Conclusies

- De dubbele rij lindes in het plangebied (blauwe lijn) fungeert als vaste vliegroute van grootoorvleermuizen en gewone dwergvleermuizen. Het is daarom aan te bevelen deze lindes te behouden. Vaste vliegroutes van vleermuizen worden in het kader van de Flora- en faunawet als een vaste rust- en verblijfplaats gezien. Voor het eventueel kappen van de lindes is daarom een ontheffing nodig.
- De spouw van het bejaardentehuis wordt door een solitaire gewone dwergvleermuis als dagverblijf gebruikt. Dagverblijven van solitaire gewone dwergvleermuizen worden in het kader van de Flora- en faunawet niet als een vaste rust- en verblijfplaats gezien. Voor de sloop van het gebouw is daarom geen ontheffing nodig. Wel dient er te worden gesloopt op het moment dat er geen vleermuizen in de spouw aanwezig zijn. Dat kan door te slopen in de periode 17 september – 16 mei.
- Nesten van spechten, roofvogels en uilen (deze worden in het kader van de Flora- en faunawet jaarrond als een vaste rust- en verblijfplaats gezien) zijn afwezig in het plangebied.
- Door de werkzaamheden buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) uit te voeren, wordt directe schade aan overige vogels, hun nesten en eieren voorkomen.